

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W ŚREMIE
Z DNIA

w sprawie: **przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Śremskim na lata 2019 – 2021.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 poz. 998 z późn. zm.) Rada Powiatu w Śremie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Śremskim na lata 2019 – 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Śremie.

§ 3.

Uchwała obowiązuje od dnia podjęcia.

**UZASADNIENIE DO
UCHWAŁY NR
RADY POWIATU W ŚREMIE
z dnia**

Stosownie do art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej zawierających między innymi corocznych limit zastępczych rodzin zawodowych.

Okres obowiązywania trzyletniego powiatowego programu rozwoju systemu pieczy zastępczej w powiecie śremskim opracowanego na lata 2016 – 2018 dobiegł końca. W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie opracowało projekt nowego dokumentu pod nazwą: „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Śremskim na lata 2019 –2021.”

W oparciu o dokonaną ocenę wpływającego okresu programowania w zakresie pieczy zastępczej oraz diagnozę zagrożeń środowisk rodzin biologicznych, zostały wytyczone cele i zadania w programie, które mają służyć wzmocnieniu dotychczasowych działań związanych z zapewnieniem przez powiat śremski pieczy zastępczej dla dzieci z rodzin, którym ograniczono władzę rodzicielską. Głównymi celami programu są:

- 1) rozwój, w tym profesjonalizacja, rodzinnej pieczy zastępczej;
- 2) skrócenie okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) wspieranie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w procesie usamodzielnienia.

Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie uchwały jest zasadne.

STAROSTA

Zenon Jahns

KIEROWNIK

Urszula Hańczyk

Załącznik
do uchwały nr
Rady Powiatu w Śremie
z dnia

**Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Śremskim
na lata 2019–2021**

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp.....	3
II.	Diagnoza stanu – piecza zastępcza w powiecie śremskim.....	4
III.	Cele i zadania Programu.....	15
IV.	Coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.....	20
V.	Finansowanie.....	21
VI.	Monitoring i ewaluacja.....	23

WSTĘP

„Powiatowy Program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2021” sporządzono na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawę prawną Programu stanowi art. 180 ust. 1 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Zarządzeniem nr 28/2011 Starosty Śremskiego z dnia 15 listopada 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śreміe wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Program przygotowano w oparciu o diagnozę sytuacji pieczy zastępczej w powiecie śremskim. Określa kierunki działań w perspektywie 3-letniej oraz rekomendacje w zakresie prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.

Perspektywa kilkuletniego rozwoju pieczy zastępczej w planowaniu pewnych działań oraz osiągnięciu standardów opieki nad dzieckiem, zakłada wieloetapowy proces podniesienia jakości oferowanego wsparcia. Uwzględnia działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie zagrożeniom dla funkcjonowania rodziny lub wspieranie jej w rozwiązywaniu już istniejących problemów.

I DIAGNOZA STANU – PIECZA ZASTĘPCZA W POWIECIE ŚREMSKIM

Pieczka zastępcza, będąca formą opieki tymczasowej nad dzieckiem, jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Organizatorem Pieczy Zastępczej w powiecie śremskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, realizujące zadania powiatu. Działania te wynikają z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

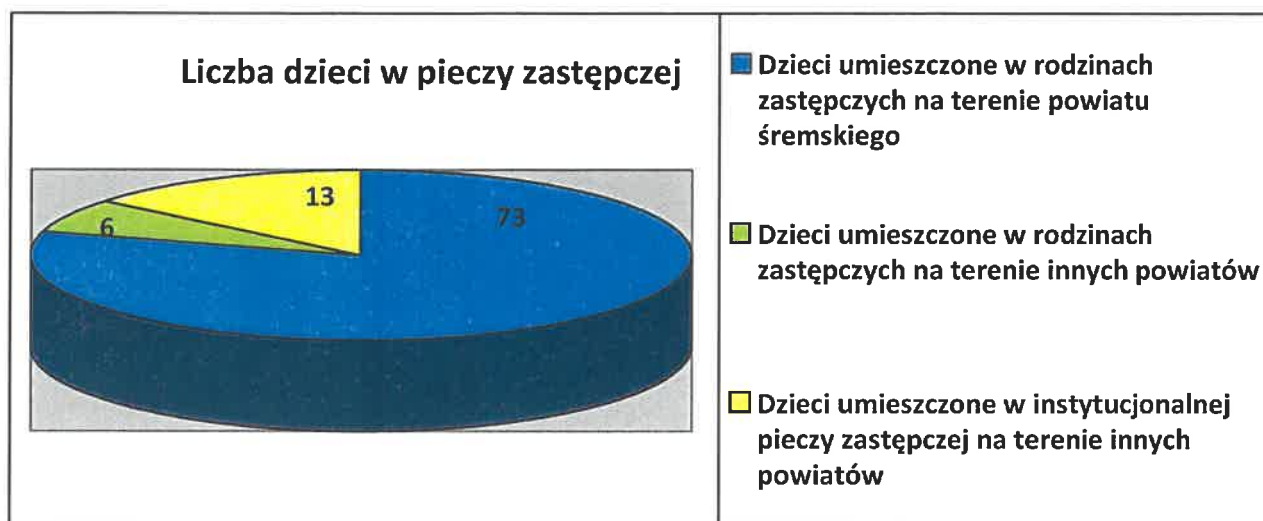
W systemie pieczy zastępczej wyróżnia się pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną (Rysunek 1).

Źródło: opracowanie własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie tylko w ostatnim roku objęło wsparciem łącznie 109 dzieci. Z tego 93,48 % zostało zaopiekowanych w rodzinnych formach pieczy zastępczej, stanowiących optymalne rozwiązanie dla rozwoju, wychowania i bezpieczeństwa dziecka.

Wykres nr 1. Liczba dzieci w pieczy zastępczej w 2018 r.

Źródło: Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śreмі

W ostatnich trzech latach rozwój pieczy zastępczej kształtował się w następujący sposób:

Tabela nr 1. Rodziny zastępcze w powiecie śremskim w latach 2016 – 2018.

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Rodziny spokrewnione	30	22	22	46	33	33
Rodziny niezawodowa	16	15	15	29	18	20
Rodziny zawodowe	3	4	4	8	12	12
Rodziny zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	1	0	0	1	0	0
Rodziny zawodowe specjalistyczna	2	2	2	7	8	8
RAZEM	52	43	43	91	71	73

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śreмі w latach 2016-2018.

Jak wskazuje powyższa tabela dominującą formą opieki zastępczej były rodziny zastępcze spokrewnione. Stan ten spowodowany był faktem, iż w myśl art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą wstępni (dziadkowie bądź pradziadkowie) lub rodzeństwo dziecka. Powyższe uwzględnia dobro dziecka, więzi rodzinne.

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 1. wynika, że na terenie powiatu śremskiego liczba rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych utrzymuje się na stałym poziomie. 51% pieczy rodzinnej stanowią rodziny spokrewnione, które tworzą dziadkowie i rodzeństwo, 35% rodziny niezawodowe, a 14% rodziny zastępcze zawodowe. Należy podkreślić, że zapotrzebowanie na obie formy rodzinnej pieczy zastępczej (zawodowe i niezawodowe) w zestawieniu z liczbą dzieci umieszczonych w pieczy jest obecnie bardzo duże. Grupą rodziców niezawodowych są wujostwo i dalsi krewni, niebędący rodzeństwem i wstępnymi oraz wyszkolone osoby, które nie są spokrewnione z dziećmi. Grupa ta często posiada wykształcenie wyższe i potencjał radzenia sobie z problemami wychowawczymi i rozwojowymi u dzieci. **W tej grupie należy upatrywać kandydatów na przyszłych rodziców zastępczych zawodowych.**

Analiza przyczyn umieszczania dzieci w zastępczych formach pieczy wskazuje, że najczęstszym powodem tej sytuacji są: uzależnienia oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które odpowiadają za trwałą dysfunkcję rodziny. Szczególną analizę przyczyn umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem wieku dzieci obrazuje Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Śremskim na koniec 2018 roku.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	W rodzinach zastępczych zawodowych			w RDD
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym specjalistyczne	
Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w wieku:	33	20	20	0	8	0
poniżej 1 roku	0	1	1	0	0	0
od 1 roku -3 lat	0	3	2	0	1	0
4-6 lat	3	2	4	0	1	0

7-13 lat	15	6	8	0	4	0
14-17 lat	9	6	3	0	1	0
18-24 lat	6	2	2	0	1	0
Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, z tego na skutek:	33	20	20	0	8	0
Sieroctwa	1	0	0	0	0	0
Pólsieroctwa	2	1	1	0	1	0
Uzależnienia rodziców w tym:	16	3	7	0	5	0
od alkoholu	16	3	7	0	5	0
przemocy w rodzinie	3	4	5	0	0	0
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	4	10	7	0	2	0
niepełnosprawności przynajmniej jednego z rodziców	4	0	0	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	2	2	0	0	0	0
Ubóstwa	0	0	0	0	0	0
Bezrobocia	0	0	0	0	0	0
Nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0
Pobyty za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0	0	0	0
Inne	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Kolejną kategorią, na jaką należy zwrócić uwagę jest miejsce zamieszkania rodzin zastępczych.

Pomimo przeprowadzanych każdego roku szkoleń organizator rodzinnej pieczy zastępczej nadal zmaga się z niedoborem osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Skutkuje to koniecznością umieszczania dzieci pochodzących z powiatu śremskiego w pieczy zastępczej poza powiatem.

Tabela nr 3. Dzieci pochodzące z powiatu śremskiego umieszczone w pieczy zastępczej poza powiatem – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Powiat	Liczba dzieci	Forma pieczy zastępczej
Kościański	1	Rodzina zastępcza zawodowa
	1	Rodzina zastępcza spokrewniona
Poznański	2	Rodzina zastępcza spokrewniona
	1	Rodzina zastępcza niezawodowa
	1	Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy
Średzki	1	Rodzina zastępcza spokrewniona
Słupецki	4	Dom dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” w Kosewie
Szamotułski	1	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Negeb” w Szamotułach
Gostyński	2	Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gostyninie
Kamiennogórski	1	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Smyk” w Błazejowie
Jarociński	1	Dom Wsparcia Dziecka i Rodziny „DOMOSTWO” w Górze
Wrzesiński	1	Ośrodek Wspomagania Dziecka i Rodziny w Kołaczkowie
Razem	17	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śreмі za rok 2018.

Jak wynika z tabeli nr 3, 17 dzieci z powiatu śremskiego w omawianym okresie przebywało w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem. W 3 rodzinach zastępczych spokrewnionych wychowywało się 4 dzieci, w 1 rodzinie zastępczej niezawodowej umieszczono 1 dziecko, natomiast w 1 rodzinie zastępczej zawodowej przebywało 1 dziecko. W przypadku 11 dzieci zaszła konieczność umieszczenia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Spowodowane to było przede wszystkim wiekiem dzieci, w niektórych przypadkach ich deficytami. Te okoliczności stanowiły trudności w znalezieniu dla nich rodzin zastępczych.

Działania zespołu do spraw pieczy zastępczej podejmowane wobec dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz praca rodzin zastępczych nad powrotem dzieci z pieczy zastępczej zaowocowała tym, iż 4 dzieci w latach 2016 – 2018 powróciło do domów rodzinnych. Ponadto 4 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, trafiło do adopcji. Reasumując, w latach 2016-2018 dzięki intensywnej, profesjonalnej pracy powiatu śremskiego 8 dzieci trwale opuściło rodzinną pieczę zastępczą, co obrazuje poniższa tabela.

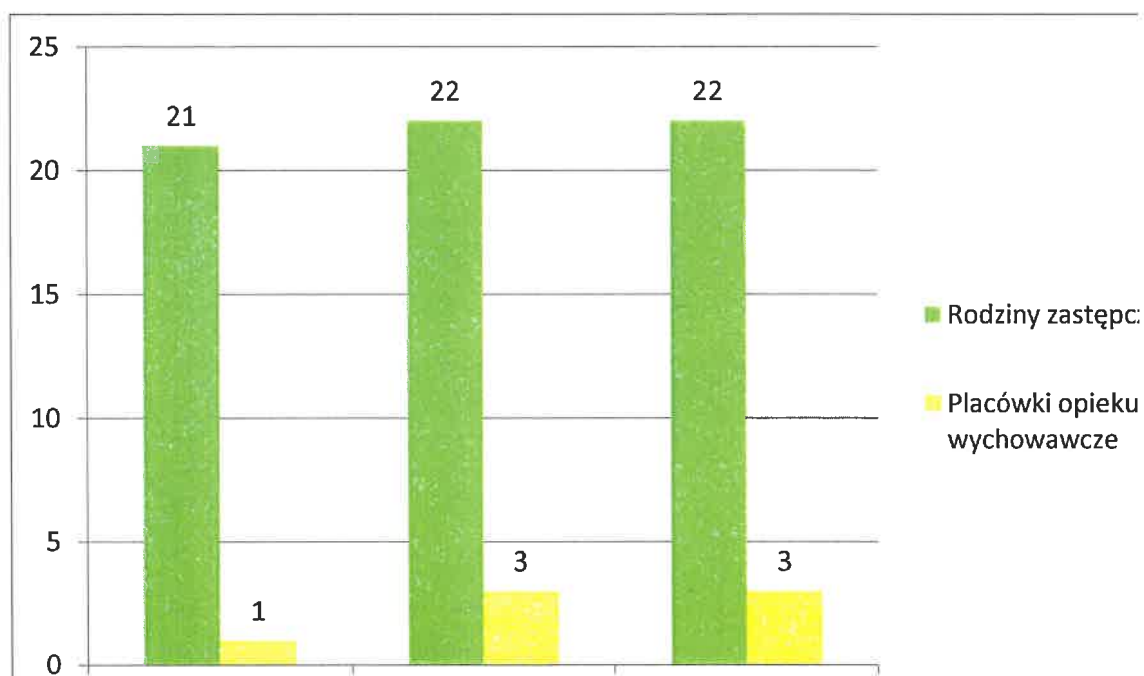
Tabela nr 5. Odływ dzieci z pieczy w latach 2016 – 2018.

TRWAŁE ROZWIĄZANIE SYTUACJI DZIECKA	ROK		
	2016	2017	2018
POWRÓT DO RODZINY NATURALNEJ	3	1	0
ADOPCJA	1	3	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w latach 2016 – 2018.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie wspiera również osoby opuszczające, po osiągnięciu pełnoletności, pieczę zastępczą. W związku z realizacją indywidualnych programów usamodzielnienia przez wyżej wymienione osoby w latach 2016 – 2018 z pomocy korzystała następująca liczba wychowanków:

Wykres nr 2. Liczba wychowanków w powiecie śremskim w latach 2016 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie w latach 2016 - 2018.

Osoby usamodzielniane objęte są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie następującymi formami pomocy:

**Tabela nr 6. Formy pomocy finansowej dla wychowanków rodzin zastępczych
w latach 2016 – 2018.**

Rok	Wyszczególnienie	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe	
		Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki
2016	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	105	60.356	79	38.217	12	5.930
	na kontynuowanie nauki	103	51.007	79	38.217	12	5.930
	na usamodzielnienie	1	4.941	0	0,00	0	0,00
	na zagospodarowanie	1	4.408	0	0,00	0	0,00
2017	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	83	52.895	86	50.517	18	12.671
	na kontynuowanie nauki	80	38.987	84	41.517	17	8.171
	na usamodzielnienie	1	4.941	0	0,00	0	0,00
	na zagospodarowanie	2	8.967	2	9.000	1	4.500
2018	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	73	48.567	64	44.854	12	5.827
	na kontynuowanie nauki	70	35.067	62	30.976	12	5.827
	na usamodzielnienie	0	0,00	2	13.878	0	0
	na zagospodarowanie	3	13.500	0	0,00	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w latach 2016 – 2018.

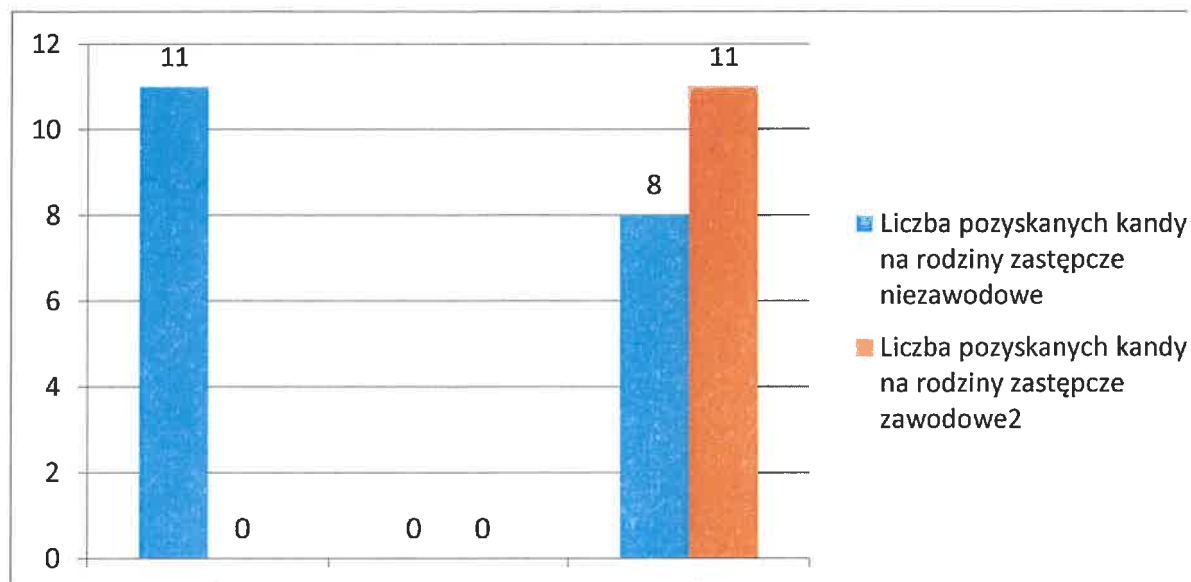
Wykres nr 7. Formy pomocy finansowej dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2016 – 2018.

Poszczególne lata	Wyszczególnienie	Pomoc udzielana wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych	
		Liczba świadczeń	Wydatki
2016	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	14	6.569
	na kontynuowanie nauki	14	6.569
	na usamodzielnienie	0	0,00
	na zagospodarowanie	0	0,00
2017	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	14	15.900
	na kontynuowanie nauki	12	6.000
	na usamodzielnienie	2	9.900
	na zagospodarowanie	0	0,00
2018	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	15	26.308
	na kontynuowanie nauki	12	6.181
	na usamodzielnienie	3	20.127
	na zagospodarowanie	0	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w latach 2016 – 2018.

W celu rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2016 – 2018 prowadzono kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze. Opracowane przez Centrum materiały promocyjne (plakaty i ulotki) przekazywane były instytucjom samorządowym, placówkom oświatowym oraz służbie zdrowia, sądowi rejonowemu oraz kościołom i organizacjom pozarządowym celem dalszego rozpowszechnienia. W efekcie dokonano naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Wykres nr 3. Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej w latach 2016 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie w latach 2016-2018.

Łącznie w latach 2016-2018 pozyskano 30 kandydatów na rodziny zastępcze, z tego 11 na rodziny zastępcze zawodowe i zawodowe specjalistyczne. Dla wszystkich kandydatów zakwalifikowanych organizowano szkolenia zgodnie z wymogami ustawowymi.

Podsumowanie rozwoju pieczy zastępczej w latach 2016 – 2018

W zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie w okresie 2016-2018 zrealizowało następujące działania:

1. W latach 2017 – 2018 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie realizowało projekt pn. „**Aktywna integracja – sposobem na pozytywne zmiany**” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 7 Włączenie społeczne Działanie 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 7.2.1 Usługi społeczne - projekty pozakonkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.

W ramach projektu inwestowano w wiedzę, umiejętności i wzmacnianie kompetencji rodzin zastępczych. W tym celu podejmowano następujące działania:

- 1) utworzono Punkt Konsultacyjny, w ramach którego usługi świadczyli wykwalifikowani specjaliści: prawnik, psycholog, psycholog dziecięcy, logopeda, dietetyk, mediator oraz superwizor,
 - 2) zorganizowano „Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej”,
 - 3) zorganizowano szkolenia „Żyj zgodnie z własnym zdrowiem”,
 - 4) zorganizowano warsztaty wyjazdowe,
 - 5) przeprowadzono badania psychologiczne dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, rodzinnego domu dziecka,
 - 6) zorganizowano warsztaty „Praca z dziećmi i młodzieżą z zespołem FASD”,
 - 7) zorganizowano warsztaty „Trening kompetencji i umiejętności wychowawczych”,
 - 8) zorganizowano „Warsztaty plastyczne wyjazdowe dla dzieci i opiekunów”,
 - 9) zakupiono testy i kwestionariusze niezbędne do przeprowadzenia diagnozy psychofizycznej dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz badania motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
2. Podejmowanie działań w celu promocji rodzicielstwa zastępczego oraz naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej poprzez:
 - dystrybuowanie ulotek, plakatów,
 - zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej,
 - emisję treści promujących pieczę zastępczą na bilbordach,
 - współorganizowanie wraz z firmą Fun Faktoria wydarzeń promujących rodzicielstwo zastępcze.
 3. W celu wzmocnienia rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu śremskiego od 2009 roku działa grupa wsparcia dla rodzin zastępczych. Spotkania grupy wsparcia stanowią możliwość zbudowania forum wymiany doświadczeń oraz otrzymania wsparcia w grupie osób pełniących podobną rolę tj. osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny, zgodny z wewnętrzną gotowością poszczególnych osób i rodzin. Spotkania grupy wsparcia prowadzone są przez pracownika z Zespołu ds. Pieczy Zastępczej. Ideą grupy wsparcia jest samopomoc, czyli wzajemna pomoc, korzystanie z siły i wsparcia grupy. Uczestnicy grupy sami dla siebie stanowią źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło zasobów, inspiracji i motywacji do działania. Wartością grupy wsparcia jest zaangażowanie uczestniczących w niej osób oraz ich gotowość do wprowadzania zmian w swoim życiu i rodzinie.

4. Organizowano akcję pn. „Odkryj w sobie Świętego Mikołaja”, w ramach której pozyskani ze społeczności lokalnej „Święci Mikołajowie” przygotowują corocznie prezenty dla dzieci z pieczy zastępczej oraz dzieci niepełnosprawnych.
5. Bieżąca pomoc finansowa: oprócz świadczeń obligatoryjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie przyznaje także świadczenia fakultatywne: na pokrycie kosztów związanych z przyjęciem dziecka do rodziny (ok. 2 000 zł jednorazowo), z tytułu wystąpienia zdarzeń losowych (w wysokości uzależnionej od posiadanych przez PCPR środków i uzasadnionych potrzeb wnioskodawców), dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania (250 zł na każde dziecko, w wysokości uzależnionej od posiadanych przez PCPR środków i uzasadnionych potrzeb wnioskodawców), świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego dla rodzin zawodowych (w zależności od posiadanych przez PCPR środków i uzasadnionych potrzeb wnioskodawców).
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie w latach 2016 – 2018 aktywnie współpracowało ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

II CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel pierwszy:

ROZWÓJ, W TYM PROFESJONALIZACJA, RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Stan docelowy:

- dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej przebywają w środowisku zapewniającym im poczucie podmiotowości, bezpieczeństwa (psychicznego i fizycznego), stabilności oraz możliwości rozwoju;
- liczba kandydatów do pełnienia funkcji RZZ jest na poziomie umożliwiającym efektywne działanie systemu;
- pierwszy etap pracy z dzieckiem jest zorganizowany w sposób zapewniający szybkie działanie (diagnozę bezpośrednio po przyjęciu dziecka do pieczy zastępczej);
- system zapewnia rodzinom zawodowym możliwość awansu zawodowego powiązanego z osiąganiem kolejnych poziomów specjalizacji i wynagrodzenia;
- rodziny zastępcze rozwijają swoje kompetencje w zakresie opieki nad dziećmi oraz otrzymują wsparcie (grupy wsparcia), gdy tego potrzebują;
- rodziny mają zapewnioną możliwość integracji i wymiany doświadczeń;
- w skład zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z udziałem wielu różnorodnych podmiotów wchodzi szeroka grupa osób, które na co dzień pracują z dzieckiem, znają jego potrzeby i/lub wiedzą jakiego wsparcia potrzebuje (organizacje pozarządowe, wychowawcy z placówek edukacyjnych, inne osoby/podmioty zaangażowane w rozwój dziecka itp.).

Zadanie	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wykonawca
1. Zapewnienie warunków sprzyjających tworzeniu nowych rodzin zastępczych.	1.1 Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) organizowanie kampanii społecznych na temat rodzicielstwa zastępczego, a także umieszczenie informacji w mediach lokalnych oraz na banerach reklamowych, b) współpracę z instytucjami i organizacjami mającą na celu rozwój rodzicielstwa zastępczego, w szczególności poprzez przystępowanie do projektów konkursowych, 1.2 Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej programem PRIDE. 1.3 Stworzenie warunków do powstawania rodzin zastępczych zawodowych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) wzrost wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych, b) szkolenia dla rodzin zastępczych zawodowych podnoszących 	minimum raz w roku proces ciągły minimum raz w roku proces ciągły	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, placówkami oświatowymi, innymi jednostkami samorządu terytorialnego, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi,

	kompetencje z uwzględnieniem ich potrzeb,		kościółami, lokalnymi mediami
2. Wsparcie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej	<p>2.1 Organizowanie oraz prowadzenie szkoleń dla rodziców zastępczych w celu podnoszenia ich kwalifikacji oraz kompetencji opiekuńczo – wychowawczych.</p> <p>2.2 Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych.</p> <p>2.3 Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodziców zastępczych.</p> <p>2.4 Pomoc rodzinom zastępczym w uzyskaniu wsparcia wolontariuszy.</p> <p>2.5 Przystępowanie do projektów konkursowych mających na celu pozyskiwanie różnych form wsparcia dla rodzin zastępczych.</p> <p>2.6 Integracja rodzin zastępczych poprzez organizowanie między innymi obchodów z okazji dnia rodzicielstwa zastępczego oraz zakończenia lata.</p> <p>2.7 Zapewnienie zatrudniania osób na wniosek rodzin do pomocy przy opiece nad dziećmi oraz przy wykonywaniu prac gospodarczych.</p>	<p>minimum raz w roku</p> <p>raz w miesiącu</p> <p>proces ciągły w razie potrzeby</p> <p>proces ciągły</p> <p>minimum dwa razy w roku</p> <p>w razie potrzeby</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Lokalnym Centrum Wolontariatu</p>
3. Doskonalenie narzędzi pracy z rodzinami zastępczymi.	<p>3.1 Podniesienie poziomu zaangażowania innych instytucji na rzecz pracy z rodziną zastępczą poprzez zapraszanie do udziału w okresowych ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz ocenach rodzin zastępczych.</p> <p>3.2 Aktywna współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodzin biologicznych w szczególności przy tworzeniu planów pomocy dziecku.</p> <p>3.3 Prowadzenie badań motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przez psychologa zatrudnionego w Centrum.</p>	<p>proces ciągły</p> <p>proces ciągły</p> <p>proces ciągły</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, placówkami oświatowymi, sądem, kuratorami, ośrodkiem adopcyjnym, służbą zdrowia</p>
4. Doskonalenie zawodowe kadry organizatora rodzinnej pieczy	4.1 Aktywny udział w szkoleniach, konferencjach, debatach oraz kursach.	proces ciągły	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

zastępczej.			w Śremie we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu, firmami doradczo-konsultingowymi
Wskaźniki:	liczba przeprowadzonych kampanii promocyjno-informacyjnych; liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, liczba kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; liczba rodzin zastępczych zawodowych; liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodzin zastępczych; liczba rodzin zastępczych biorąca udział w spotkaniach grupy wsparcia; liczba udzielonych rodzinom zastępczym porad; liczba dzieci zgłoszonych do objęcia pomocą wolontariuszy; liczba zorganizowanych przedsięwzięć integracyjnych; liczba zatrudnionych osób do pomocy przy opiece nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich; liczba zrealizowanych projektów; liczba przeprowadzonych ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych; liczba wydanych ocen rodzin zastępczych; liczba opinii dotyczących motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe; liczba szkoleń, kursów, debat, konferencji, w których uczestniczyli pracownicy.		

Cel drugi

Skrócenie okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Stan docelowy:

- podstawą skrócenia okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest współpraca wszystkich uczestników systemu, realizowana z założeniem partnerskich relacji i stałej wymiany wiedzy między różnymi podmiotami. Podmioty systemu to co najmniej PCPR, OPS, przedstawiciele rodzinnej pieczy zastępczej, poradnia psychologiczno-pedagogiczne, organizacje pozarządowe, szkoły, placówki służby zdrowia, sąd, policja;
- dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej mają stałą możliwość kontaktu z rodzicami biologicznymi;
- skrócenie pobytu dziecka w pieczy zastępczej do 2 lat.

Zadanie	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wykonawca
Udzielanie wszechstronnej pomocy rodzinie w powrocie dzieci z pieczy zastępczej.	1.1 Dążenie do skrócenia tymczasowej opieki zastępczej i uregulowanie sytuacji prawnej dzieci poprzez stałą współpracę z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi oraz kuratorami. 1.2 Umożliwienie spotkań dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych z rodzicami biologicznymi w celu nawiązywania oraz podtrzymywania więzi rodzinnych. 1.3 Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego. 1.4 Umożliwienie rodzinom biologicznym specjalistycznego poradnictwa prawnego i wsparcia psychologicznego. 1.5 Kontrolowanie sytuacji rodziny po jej reintegracji. 1.6 Pomoc psychologiczna dziecku i rodzinie zastępczej w trakcie procesu adopcji. 1.7 Korelacja planów pomocy dziecku oraz pracy z rodziną, w szczególności pod kątem powrotu dziecka do rodziny oraz umożliwiania kontaktów dziecka z rodziną biologiczną.	Proces ciągły proces ciągły proces ciągły proces ciągły raz na kwartał proces ciągły proces ciągły	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkiem adopcyjnym, sądem, kuratorami sądowymi
Wskaźniki:	liczba wniosków do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka; liczba zorganizowanych spotkań rodziców biologicznych z dziećmi; liczba i rodzaj udzielonych rodzicom biologicznym porad; liczba wizyt u rodziny po reintegracji, liczba zgłoszonych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych; liczba dzieci i/lub rodziców zastępczych objętych wsparciem psychologa w procesie adopcji.		

Cel trzeci

Wspieranie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w procesie usamodzielnienia

Stan docelowy:

- proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej jest zgodny z wypracowanym indywidualnym programem usamodzielnienia;
- wychowankowie pieczy zastępczej są wspierani w procesie zgodnie z ich potrzebami (zależnymi od stanu zdrowia, w tym rodzaju niepełnosprawności, poziomu kompetencji, celów krótkoterminowych i długoterminowych, etc.);
- wychowankowie mogą skorzystać z możliwości opłacenia czynszu za mieszkanie
- wychowankowie mają zapewnione indywidualne wsparcie w procesie usamodzielnienia;
- wychowankowie znają zakres wsparcia ze strony PCPR i mogą z niego w prosty sposób skorzystać.

Zadanie	Sposób realizacji	Termin realizacji	Wykonawca
Wzmocnienie działań skierowanych na usamodzielnianych wychowanków	1.1 Udzielanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków. 1.2 Pomoc w uzyskiwaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w tym: wsparcie w opłacaniu czynszu za mieszkanie. 1.3 Pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy. 1.4 Wsparcie specjalistyczne wychowanków pieczy zastępczej poprzez konsultacje psychologiczne, prawne, pedagogiczne.	proces ciągły w razie potrzeby w razie potrzeby proces ciągły	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie we współpracy z opiekunami usamodzielnienia
Wskaźniki:	liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych; liczba osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych; liczba wypłaconych świadczeń na kontynuowanie nauki; liczba wypłaconych świadczeń na usamodzielnienie; liczba wypłaconych świadczeń na zagospodarowanie; liczba zaopiniowanych wniosków o przydzielenie mieszkania socjalnego; liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego; liczba osób korzystających z pomocy w opłacaniu czynszu za mieszkanie.		

III COROCZNY LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH

Zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 3 – letni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej zawiera m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W związku z tym na kolejne 3 lata programowania należy ustalić taki limit. Zakłada się, że w 2019 r stworzone zostaną warunki do powstania 2 rodzin zawodowych, co daje w sumie limit 7 rodzin. W następnych latach należy zwiększyć liczbę rodzin zastępczych zawodowych o kolejne uzyskując w roku 2020 limit 8 rodzin zawodowych, a w 2021 limit 9 rodzin zawodowych.

	2019	2020	2021
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	7	8	9
pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1
specjalistyczna	3	3	3

Ustalenia limitu rodzin zastępczych zawodowych dokonano w oparciu o rozeznane potrzeby i dotychczasowe doświadczenia w odniesieniu do liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

IV FINANSOWANIE

Główne, planowane źródła finansowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie śremskim na lata 2019–2021 stanowią środki:

- 1) budżetu Państwa,
- 2) budżetu powiatu śremskiego,
- 3) budżetów samorządów gminnych (art. 191. ust. 8 ustawy),
- 4) budżetów powiatowych (art. 191 ust. 4 ustawy - z tytułu zawartych porozumień),
- 5) Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 6) środki pozabudżetowe, w tym z krajowych i zagranicznych funduszy publicznych i prywatnych.

Powodzenie realizacji zamierzonych w Programie zadań zależy od wielkości środków budżetowych przeznaczonych na sfinansowanie i dofinansowanie niektórych działań. Duże znaczenie ma również zdolność do pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych na realizację części przyjętych celów.

Przedstawiony poniżej projekt budżetu przedstawia zaplanowane wydatki na realizację Programu w roku 2019.

PLAN FINANSOWY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŚREMIE NA 2019 ROK

Dział 855	RODZINA	Kwota
Rozdział 85508	Rodziny zastępcze	1 518 213
§ 3110	Świadczenia społeczne	994 147
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	117 217
§ 4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	8 778
§ 4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	49 605
§ 4120	Składki na Fundusz Pracy	6 412
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe	214 875
§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 200
§ 4220	Zakup środków żywności	1 200
§ 4280	Zakup usług zdrowotnych	100
§ 4300	Zakup usług pozostałych	28 300
§ 4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	89 191
§ 4410	Podróże służbowe krajowe	3 500

§ 4440	Odpis na ZFŚS	3 688
Rozdział 85508	Rodziny zastępcze (Dodatek wychowawczy 500+)	344 814
§ 3110	Świadczenia społeczne	341 400
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 050
§ 4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	353
§ 4120	Składki na Fundusz Pracy	50
§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500
§ 4300	Zakup usług pozostałych	461
Rozdział 85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	24 098
§ 3110	Świadczenia społeczne	24 098
	OGÓŁEM:	1 887 125

V MONITORING I EWALUACJA

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie śremskim na lata 2019–2020 jest dokumentem perspektywicznym, wytyczającym w sposób ogólny kierunki realizacji zdefiniowanych celów. Dokonywanie zmian i uzupełnianie Programu w trakcie realizacji, będzie możliwe dzięki jego otwartości.

Realizacja Programu monitorowana będzie raz do roku. Koordynatorem odpowiedzialnym za monitoring jest organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie śremskim – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie. Ocena realizacji Programu zostanie dokonana na podstawie corocznych raportów przedkładanych Radzie Powiatu w Śremie wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie.

